

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 3-4 ใน คำนหลักสูตร ตัวครู ตัวนักศึกษา และค่านสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนถึงเหตุผล และ จุดมุ่งหมายในการที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จ ระดับ 3-4 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ 12 โรงเรียน ในเขตการศึกษา 10 จำนวน 323 คน เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 จำนวน 155 คน ระดับ 4 จำนวน 168 คน เก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง และคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ของนักศึกษา ผู้ใหญ่ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการเรียนการสอน และความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน คำนวณหาค่าอัตรา ส่วนเอฟ (F-Ratio) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงของ นักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษา คำนวณหาค่าอัตราส่วนเอฟ (F-Ratio) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) เพื่อ เปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละเขตที่ตั้ง สถานศึกษา และแต่ละระดับการศึกษา ส่วนข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและ เหตุผลที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percent)

ชอคนพบ

1. เหตุผลและจุดมุ่งหมายของการเข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่

1.1 เหตุผลของการเข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่

นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งระดับ 3-4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา ยกเว้นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ที่เรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับตำบล และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ที่เรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับอำเภอ มีเหตุผลที่สำคัญในการเข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ คือ ต้องทำงานในเวลากลางวัน มีจำนวนสูงสุด สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับตำบล และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ในโรงเรียนระดับอำเภอ มีเหตุผลที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ คือขาดทุนทรัพย์ที่จะเรียนในโรงเรียนภาคปกติเป็นเหตุผลที่มีจำนวนนักศึกษาเลือกมากที่สุด

1.2 จุดมุ่งหมายที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่

จุดมุ่งหมายที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา คือต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเป็นส่วนมาก

จุดมุ่งหมายที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษาคือ ต้องการศึกษาต่อในชั้นสูงต่อไป เป็นจุดมุ่งหมายที่มีนักศึกษาเลือกมากที่สุด

2. ความคิดเห็นและความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง

ก. ความคิดเห็นด้านหลักสูตร

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง สำหรับข้อกระทงที่เป็นจริงค่อนข้างมาก ตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษาคือ "เวลาเรียนพอเหมาะกะกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา" "วิชาชีพมีความเหมาะสมเรียนแล้วนำไปประกอบอาชีพได้" "เนื้อหาวิชาสามัญพอเหมาะที่

เป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป" ส่วนข้อกระทง "เนื้อหาวิชาสามัญน้อยไป" เป็นข้อกระทงที่ไม่เป็นจริง คือมีค่าเฉลี่ยรวมจากทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา 2.38

ข. คำนักรู้

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 รวมทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านักรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง เพื่อพิจารณาข้อกระทงที่เป็นจริงอย่างยิ่ง คือ "ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเมื่อมีข้อสงสัย" และ "ครูผู้สอนตอบคำถามของนักศึกษาด้วยความเต็มใจ" คือมีค่าเฉลี่ย 3.69 และ 3.51 ตามลำดับ ส่วนข้อกระทงที่เป็นความจริงน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.08 คือ "ครูชอบใช้อารมณ์กับนักศึกษา"

ค. ค่านักศึกษา

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในค่านักศึกษาเอง มีความเป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ยกเว้นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ที่เรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับตำบล ข้อกระทงที่เป็นจริงค่อนข้างสูง คือมีค่าเฉลี่ย 3.39 คือ "นักศึกษาส่วนมากมีความประพฤติเรียบร้อย สุภาพ และมีระเบียบวินัย"

ง. ค่านสื่อการเรียนการสอน

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทั้งสามเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงในค่านสื่อการเรียนการสอน มีความเป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ สำหรับข้อกระทงที่เป็นจริงค่อนข้างสูงได้แก่ "โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ" และ "ท่านได้รับความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตประจำวัน" ส่วนข้อกระทงที่ไม่เป็นจริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.19 คือ "มีการจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานของนักศึกษา"

2.2 ความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ก. ค่านหลักสูตร

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 - 4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือมีความต้องการ ค่านหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นไป เพื่อพิจารณาที่ละข้อกระทง ข้อกระทงที่อยากจะให้เป็นไปอย่างยิ่งได้แก่ "เวลาเรียนควรจะพอเหมาะกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา" "วิชาชีพรที่เรียนควรจะนำไปประกอบอาชีพได้" และ "เนื้อหาวิชาสามัญควรจะพอเหมาะที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป" คือมีค่าเฉลี่ย 3.67, 3.62 และ 3.56 ตามลำดับ

ข. ค่านตัวครู

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังหรือมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในค่านตัวครูอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นไปมาก ส่วนข้อกระทงที่นักศึกษาผู้ใหญ่คาดหวังที่จะให้เป็นไปอย่างยิ่งได้แก่ข้อกระทง "ครูควรจะมาสอนให้ตรงเวลา" "ครูควรจะสอนเป็นขั้นตอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียน" และ "เมื่อนักศึกษาถามครูควรจะช่วยด้วยความเต็มใจ" สำหรับข้อกระทงที่มีความคาดหวังที่ไม่อยากจะให้เป็นไปคือ "ครูควรจะใช้อารมณ์กับนักศึกษา"

ค. ค่านนักศึกษา

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังหรือมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในค่านตัวนักศึกษายู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นไปมาก สำหรับข้อกระทงที่นักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งระดับ 3 และระดับ 4 คาดหวังที่จะให้เป็นไปอย่างยิ่งได้แก่ "ท่านควรจะไป-กลับ ระหว่างบ้านกับโรงเรียนสะดวก"

ง. ค่านสื่อการเรียนการสอน

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังหรือมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในค่านสื่อการเรียน

การสอนอยู่ในเกณฑ์มาก สำหรับขอกระทรวงที่มีความคาดหวังจะให้เป็นที่ไปอย่างยิ่ง ได้แก่ "โรงเรียน
 ควรจะจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ" ส่วนขอกระทรวงที่มีความคาดหวังจะให้เป็นที่ไป
 อยู่ในเกณฑ์สูงได้แก่ ขอกระทรวง "โรงเรียนควรจัดให้มีบริการแนะแนว เพื่อแก้ปัญหาของนักศึกษา
 ในสถานต่าง ๆ และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดถือความพร้อม ความสนใจ
 พื้นฐานความรู้ และลำดับขั้นของการเรียนรู้เป็นหลัก"

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นและความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภายในเขตที่ตั้งสถานศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 และ 4 ในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง แตกต่างจากความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระหว่างเขตที่ตั้งสถานศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระหว่างเขตที่ตั้งสถานศึกษา พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับตำบล และระดับอำเภอ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับจังหวัด นอกนั้นไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.3 การเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระหว่างเขตที่ตั้งสถานศึกษา และระหว่างระดับการศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งทางด้านหลักสูตร ตัวครู ตัวนักศึกษา และด้านสื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ใน ๓ วัย ๓ และ ๔ ปี ๓ เขต ที่ตัวสับสนผิดเพี้ยน มีความคาดหวังเกี่ยวกับ
 เรียนการสอน ไม่แตกต่างกับ ๓ ปี ๓ เขต ๓ ปี ๓ เขต ๓ ปี ๓ เขต

นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 3 และระดับ 4 ในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 3-4 ในทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีเหตุผลในการเข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่คือ ต้องทำงานในเวลากลางวัน เพราะต้องการเงินมาเป็นค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เพราะเหตุผลที่สำคัญของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงทั้งระดับ 3 และ 4 คือขาดทุนทรัพย์ในการที่จะเรียนในโรงเรียนภาคกลางวัน ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับจังหวัด มีเหตุผลสำคัญในการเข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อีกเหตุผลหนึ่งคือ มีเวลาว่างมาก ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักศึกษาบางคนได้ความว่า ตอนกลางวันไม่ได้ทำอะไร ทั้งนี้เพราะยังไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร จึงขาดทุนทรัพย์ในการที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนภาคปกติ

2. นักศึกษาผู้ใหญ่ชายหญิง ระดับ 3 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายในการเข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่คือ ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งนี้เพราะผู้ที่เข้าศึกษาในการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ต้องเป็นผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือการศึกษายุใหญ่ชั้นมูลฐานระดับ 2 ซึ่งบุคคลในกลุ่มนี้มักจะมีความรู้ดีว่าความรู้ที่มีอยู่ยังไม่เป็นการเพียงพอทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม โดยมุ่งเข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ เพราะไม่สามารถจะเข้าเรียนในโรงเรียนภาคกลางวัน เนื่องจากอายุมากเกินไปที่จะไปเรียนกับพวกเด็ก ๆ สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 ทุกเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายในการเข้ามาเรียนคือ ต้องการศึกษาค้นคว้าขั้นสูงต่อไป ทั้งนี้เพราะนักศึกษาอาจจะประกอบอาชีพในเวลากลางวัน จึงไม่สามารถจะมาเรียนในโรงเรียนภาคปกติได้ สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ประกอบอาชีพแล้ว บางคนยังคงต้องการประกาศนียบัตร เพื่อหวังโอกาสในการหางานที่ดีกว่าเดิม ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจุดมุ่งหมายในการเข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่คือ อยากเข้ารับราชการหรือมีงานทำ นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาผู้ใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถติดตามเหตุการณ์บ้านเมืองได้ทันการ และเพื่อไม่ให้คนดูถูกว่าไม่

มีความรู้

3. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ทั้งสถานศึกษา มีความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอน อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริงค่อนข้างมากในด้านหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเวลาเรียนเหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพที่เรียนไปแล้ว ก็สามารถนำไปใช้กับสภาพแวดล้อมให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

ในด้านตัวครู ด้านตัวนักศึกษา และด้านสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นจริง ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครูนำเอาวิธีสอน และอุปกรณ์การสอนที่ใช้สอนนักเรียนในระบบมาใช้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวัยและพื้นความรู้ต่างกัน จึงทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา อีกประการหนึ่งระยะเวลาที่ใช้เรียนสั้น ครูต้องรีบสอนเนื้อหาวิชาจึงไม่มีเวลาที่จะมาเอาใจใส่นักศึกษาผู้ใหญ่ในขณะที่เรียนได้

4. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 ทุกเขตที่ทั้งสถานศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่อยากจะให้เป็นไปค่อนข้างสูง ทั้งในด้านหลักสูตร ด้านตัวครู ด้านนักศึกษา และด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษายุใหญ่ที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ มีความประสงค์ที่จะนำเอาวิชาชีพที่เรียนในโรงเรียนไปประกอบอาชีพได้ และสามารถที่จะใช้เพื่อหาวิชาสามัญเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไปด้วย

ส่วนความต้องการด้านตัวครูนั้น นักศึกษายุใหญ่มีความคาดหวัง หรือความต้องการอยู่ในเกณฑ์สูง แสดงว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว ครูจะปฏิบัติต่อนักศึกษาเสมือนว่า นักศึกษาเป็นเด็กนักเรียนภาคปกติ มีความเข้าใจในความต้องการของนักศึกษายุใหญ่ไม่ลึกซึ้ง อีกทั้งวิธีการสอนคงจะใช้วิธีเดียวกับวิธีการสอนเด็กนักเรียนภาคปกติ นักศึกษาจึงมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เช่น อภิปราย หรือซักถามปัญหาในชั้นเรียน การที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนไม่สามารถที่จะใช้วิธีการ อภิปราย สาธิต ยกตัวอย่างเฉพาะกรณี และวิธีการแสดงละคร เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียน เกิดทักษะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และเกิดความสนใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระยะเวลาที่เรียนครบหลักสูตรสั้น แต่เนื้อหาวิชา มีมาก ครูจึงไม่สามารถจะจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ ได้ และไม่มีเวลาให้กับนักศึกษามากนัก

ในด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษาเอง นักศึกษามีความต้องการอยู่ในเกณฑ์จะให้เพิ่มขึ้นมาก ทั้งนี้เพราะเวลาแต่ละวันเรียนเพิ่มขึ้น การเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านกับโรงเรียนในระยะไกล นักศึกษามือใหญ่ที่ต้องการความรู้ที่ใช่ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และสามารถนำไปใช้ปรับปรุงงานที่นักศึกษาทำอยู่ได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษามือใหญ่บางส่วนประกอบอาชีพรับราชการ หรือที่ทำงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการเรียนเพื่อนำประกาศนียบัตรไปเลื่อนเงินเดือน ส่วนนักศึกษาที่ประกอบอาชีพอื่น และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ อาจต้องการเรียนไปเพื่อนำความรู้ไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ และเพื่อการศึกษาต่อตามลำดับ

ในด้านความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษามีความต้องการอยู่ในเกณฑ์จะให้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากครุภัณฑ์อุปกรณ์การสอน ตลอดจนอาคารสถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วของโรงเรียนในระบบ ซึ่งเปิดสอนในตอนกลางวันมาใช้ในตอนกลางคืน จึงอาจมีความไม่เหมาะสมกับผู้เรียน และเนื้อหาวิชาที่เรียนเกิดขึ้นได้ อีกอย่างหนึ่ง นักศึกษามีประสบการณ์น้อย จึงต้องการคำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาของตนเองในทางต่าง ๆ

5. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวัง เกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษามือใหญ่ทั้ง ระดับ 3 และระดับ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะการจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ในด้านต่าง ๆ ทั้ง ด้านหลักสูตร คำครู ตัวนักศึกษา และด้านสื่อการเรียนการสอน ยังไม่เป็นไปตามที่นักศึกษามือใหญ่คาดหวัง แสดงว่านักศึกษามือใหญ่ยังคงมีปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านหลักสูตร คำสอนตัวครู ด้านตัวนักศึกษา และด้านสื่อการเรียนการสอน

6. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษามือใหญ่ระดับ 3-4 ในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษามือใหญ่

ที่เรียนในโรงเรียนระดับตำบล และระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพของนักศึกษา สภาพอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตัวบุคลากรในสถานศึกษามีความคล้ายคลึงกัน แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาทั้งในระดับตำบล และอำเภอ สูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับจังหวัด ทั้งนี้เพราะ สภาพการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้งสอง เขตที่ตั้งสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน รวมทั้งบุคลากรผู้ให้การศึกษา มีความแตกต่างกัน จึงทำให้นักศึกษาทั้งในโรงเรียนระดับตำบล และระดับอำเภอ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนระดับจังหวัด

7. จากการเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละระดับ และเขตที่ตั้งสถานศึกษา ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษาและระดับการศึกษามีความต้องการในด้านต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน คือต้องการนำวิชาชีพที่ได้เรียนไปประกอบอาชีพได้ และนักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพก็ยังต้องการความรู้พื้นฐานเพื่อไปศึกษาต่อ ทั้งนี้เพราะโดยส่วนรวมแล้วภูมิหลังและสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของผู้ที่เข้ามาศึกษาในแต่ละเขตที่ตั้งสถานศึกษา มีความแตกต่างกันไม่มากนัก กล่าวคือ นักศึกษาบางส่วนที่มีงานประจำทำแล้ว แต่บางส่วนยังอยู่บ้านเฉย ๆ และมีเวลาว่างมาก นักศึกษาจึงมีความต้องการ และความคาดหวังที่คล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญต้องการให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ควรจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ และเป็นพื้นฐานการเรียนขั้นสูงต่อไป เน้นความรู้ความสามารถที่จะนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาผู้ใหญ่มุ่งหวังที่จะนำความรู้และวิชาชีพที่เรียนไป

ประกอบอาชีพค้าย

2. การเรียนการสอนด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวครู อาจปรับปรุงการสอนของครู โดยการจัดอบรมครูผู้สอนโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จอย่างจริงจัง เพราะความต้องการ และความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เหมือนนักเรียนปกติโดยทั่วไป และวิธีการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่ ควรจะแตกต่างจากการสอนเด็กนักเรียนในภาคปกติ ครูจึงควรจะมี ความรู้ และความเข้าใจในความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่

3. ด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาเอง ควรจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ค้าย นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนใหญ่ต้องการให้บรรยากาศในห้องเรียนเป็นกันเอง ทำให้อยากเรียน และสามารถนำประสบการณ์ในชั้นเรียนไปแก้ไขปัญหาคือในชีวิตประจำวันได้

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เป็นการศึกษาที่จัดขึ้น แทนการศึกษานิวสายสามัญ โรงเรียนควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอ และให้เหมาะสมกับสถานสภาพของนักศึกษา เพราะวัสดุครุภัณฑ์ที่ไฮเทคไฮของโรงเรียนภาคปกติ เช่น โตะ เกาอี้ เป็นต้น โรงเรียนควรจัดบริการแนะแนวทางการศึกษา และแนะแนวอาชีพ ให้กับนักศึกษา บริเวณโรงเรียนควรได้รับการดูแลตกแต่งให้เหมาะสม และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดถือความถ่อม และความสนใจของผู้เรียน

สำหรับข้อเสนอแนะของการวิจัยต่อไปคือ

1. เปรียบเทียบวิธีสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อหาวิธีการสอนที่เหมาะสม และเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

2. ศึกษาความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษานิวสายผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ